

УДК 628.93

МАТЕМАТИЧНА МОДЕЛЬ ЛАЗЕРНОГО ОПРОМІНЕННЯ НАСІННЯ СФЕРИЧНОЇ ФОРМИ ЛАЗЕРНИМ ПРОМЕНЕМ

Трубчанинов А. П.

Науковий керівник: асистент Сухін В. В.

ХНТУСГ імені Петра Василенка, м. Харків, Україна

Постановка задачі, аналіз останніх досліджень та публікацій.

Рослинництво – це одна з основних галузей виробництва сільськогосподарської продукції, найважливішим джерелом продовольчих ресурсів людства, основа цивілізації. Відомо, що якість насіннєвого матеріалу в більшій степені визначає якість і кількість отриманого врожаю. Розгляд публікацій закордонних і вітчизняних авторів вказує на позитивний вплив лазерного випромінювання, що призводить до підвищення врожайності сільськогосподарських культур.

Мета досліджень. Розробка моделі опромінення насіння сферичної форми лазерним променем.

Основні матеріали досліджень. Під час розробки моделі використовується світлотехнічний закон зворотних квадратів. Потім, проводиться апроксимація реальної форми об'єкту опромінення до форми певного геометричного тіла (сфера, циліндр і ін.). Отримавши вираз площі елемента поверхні сфери та функціональну залежність опроміненості E від кута δ і координат точок поверхні опромінення, при фіксованих значеннях координат джерела випромінювання, підставимо їх в формулу, яка буде визначати загальну або часткову опроміненість поверхні сфери для різних октантів, і отримаємо наступне:

$$I = \iint_D E(\delta, r) \cdot \frac{R^2}{\sqrt{R^2 - x^2 - y^2}} dx dy$$

Висновки. Таким чином, в результаті побудови математичної моделі, отримана функціональна залежність опроміненості поверхні насіння сферичної форми. Також, сформовані вирази для визначення загальної або часткової опроміненості поверхні насіння тієї або іншої сільськогосподарської культури.